

Pericopa VaYera - Descoperiri și acoperiri în pericopa VaYera [anul 5784]

Descoperirile și acoperirile sunt motivele principale ale acestei pericope. Numele pericopei ne dă o aluzie la acest lucru: „VaYera”, care înseamnă „a apărut, s-a făcut văzut”. În ciuda acestui cuvânt, pericopa începe cu o acoperire a numelui lui Avraham. Această acoperire începe o dată cu circumcizia - Brit Mila - de la sfârșitul pericopei anterioare, Lech Lecha. După aceea avem o serie de versete în care Avraham acționează abundent, dar numele nu îi este amintit. Numele lui este schimbat cu diferite pronume, iar numele îi apare din nou doar când el ajunge la cortul soției sale (Geneza 18:2).

Putem oare lega această dispariție a numelui cu agitația de care are el parte prin schimbarea totală a identității în urma circumciziei? Poate această dispariție vizează la o altă dezvoltare în sufletul lui Avraham, cum ar fi prezența lui în fața Domnului?

Sara și ea privește, iar pe urmă dispăre, ea aude de la intrarea în cort și ea „râde” în sinea ei, dar nu se descoperă. Explicația Domnului ca Avraham să fie informat despre evenimentele care vor veni este luată dintr-o lume de acoperire și descoperire: „Să ascund eu oare de Avraham ce sunt pe cale să fac” (Geneza 18:17). Dumnezeu coboară metaforic în lumea noastră ca să vadă ce se petrece în Sodoma și Gomora.

Zona Crepusculară

În evenimentele din Sodoma continuă atmosfera de descoperire și ascuns. Fiicele lui Lot sunt ascunse în casă, iar oamenii păcătoși ai Sodomei vor să se arunce peste ele și peste restul familiei, după cum reiese din vorbele îngerilor și să desființeze intimitatea familială și morală, iar orbirea cu care ei sunt izbiți, ascunde posibilitatea de a se dezvălui. Tocmai lumina însăși este cea care dă posibilitatea de a ascunde viziunea tainică „Iar pe oamenii care erau la intrarea casei i-au lovit cu orbire, de la mic la mare; și ei au încercat zadarnic să găsească intrarea” (Geneza 19:11). Aici termenul de „intrare, poartă” petah פתח este mult mai largă decât poarta obișnuită a casei.

„Zorii” dezvăluie Sodomei soarta ei cruntă, după cum reiese din Geneza 19:15. Este clar că și solicitarea lui Lot să nu se uite înapoi a avut și scopul să facă diferența între amenințarea tainică și posibilitatea de salvare. Capacitatea lui Lot de a scăpa de catastrofă este limitată, iar ea apare în numele orașului Țoar צער (Geneza 19:23). Aceasta este varianta cea mai puțin dorită, însă numai acolo poate Lot să se descopere. Spre deosebire de el, Avraham este în stare să „privească” realitatea și să se confrunte cu secretele ei (Geneza 19:28).

Realitatea este atât de negată de Lot și fiicele lui, încât ei au impresia că nu numai Sodoma este un morman de ruine, ci „nu este niciun om pe pământ” (Geneza 19:31). Vinul devine un mod de „alinare” ca și în cazul lui Noah, iar fiicele lui Lot îl îmbată.

De asemenea și călătoria lui Avraham la Gherar este învăluită în mister. Sara este prezentată ca sora sa, iar Avimeleh își dă seama de greșeala sa doar în visurile somnului. Avraham explică că această ascundere este vitală într-un loc unde nu există teama de Dumnezeu (Geneza 20:11).

Ascunderea și abținerea de a vedea faptele din realitate găsim și la Hagar. Ea nu-și găsește calea în deșertul Beer-Șeva și încearcă să-l îndepărteze pe Ismail de ea ca să nu vadă moartea lui (Geneza 21:16). Vindecarea ei începe

În momentul în care ea vede o fântână cu apă.

Primul rugător

Relațiile între o persoană și numele său nu sunt identice la toți. Sunt oameni care detestă numele lor și sunt care simt că numele este temelie firii lor. Așa este la Avraham unde ele sunt una întreagă.

În continuare, identitatea lui Avraham se modelează și mai mult: „Dar acum, dă-i bărbatului soția înapoi, căci el este profet și se va ruga pentru tine și vei trăi” (Geneza 20:7). Avraham este primul care este numit „profet” și prima persoană căreia i se atribuie rugăciunea. El este prima persoană la care discuția lui cu Domnul se face prin intermediul rugăciunii, iar esența lui de bază este profeția.

Dezvăluirea totală în această poveste de „ascunzișuri” se petrece în timpul *akeda* אֶדָּה, „jertfirea” lui Ițhak. La începutul pericopei noastre noi vedem „Căci I-am cunoscut că va porunci copiilor săi” (Geneza 18:19), iar la sfârșit în timpul jertfirii lui Ițhak „Căci acum știi că te temi de Dumnezeu” (Geneza 22:12). Domnul îi atribuie lui Avraham titlul de „îl cunosc” personal, așa cum îl va primi și Moșe Rabenu.

Doar Domnul nu „avea nevoie” de experiența jertfei pentru a afla ceva despre Avraham. Din contră, Dumnezeu îl cunoaște pe Avraham prin profeție tocmai din pricină că el se teme de Domnul. Așa, ascunzișurile sufletului se dezvăluie în misiunea primului evreu.